

De Poema

De **poema** heeft meerdere namen, hij wordt ook wel bergleeuw of zilverleeuw genoemd. De Noord-Amerikanen noemen hem over het algemeen '**cougar**'.

De poema wordt veel bewonderd in oude culturen. De **Inca's** vereerden de poema als **God** van de tussenwereld. Bij de indianen betekent een jammerende poema dat de **dood** op komst is...

In Peru hebben de indianen zelfs een hele stad gebouwd in de vorm van een poema, omdat ze het als een heilig dier beschouwden. Deze stad, **Cuzco**, was de hoofdstad van de Inca's.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Waarom is het belangrijk een spreekbeurt over de poema te houden?	3
Wat voor soort dier is de poema?	3
Verschillende soorten poema's?	4
Basisinformatie over de poema	5
Hoe ziet de poema eruit?	6
Waar leeft de poema?	7
Hoe leeft de poema?	8
Waarom gaat het niet goed met de poema?	10
Waarom is het erg als de poema uitsterft?	11
Wat kun jij doen om de poema te helpen?	12
Wat doet Stichting SPOTS?	13
Hoe werkt Stichting SPOTS?	13
Leuke weetjes	14
Alle links	15
Bronvermelding	16

Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de poema te houden?

Omdat de poema zo'n mooi dier is, is het heel erg dat er steeds minder poema's zijn op de wereld. Door een spreekbeurt te geven over de poema en jouw klas te vertellen waarom de poema zo bijzonder is, kun jij de poema helpen om te blijven bestaan. Lees hier meer over in het hoofdstuk "Wat kun jij doen om de poema te helpen?"

Wat voor soort dier is de poema?

De poema behoort tot de **katachtigen**. De katachtigen zijn verdeeld in **grote katten** en **kleine katten**. Het verschil wordt niet bepaald door hoe groot de kat is, maar door elf kleine botjes in de keel die samen het tongbeen vormen. Als de botjes aan elkaar zitten dan kan de kat spinnen en niet brullen. Dit zijn de 'kleine katten'. Dit zijn bijvoorbeeld de huiskat, de lynx en ook de poema. Als de botjes niet aan elkaar vast zitten, dan kan de kat brullen maar niet spinnen. Deze katten behoren tot de 'grote katten' (bijvoorbeeld de leeuw, tijger en jaguar).

De poema heeft daarnaast ook nog een officiële naam en deze wordt ook wel **wetenschappelijke naam** genoemd. Deze naam is in het **Latijn** en is **Puma concolor**. Concolor betekent 'eenkleurig' en verwijst naar de vacht van de poema die vrij egaal is. De wetenschappelijke naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een eigen unieke naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over hetzelfde dier praten.

Poema

Cheeta

Jaguarundi

Je zou het niet zeggen maar de poema is het meest verwant aan..... de cheeta en de jaguarundi! De poema kan, net als de cheeta, hard rennen maar houdt dit maar kort vol. Beide dieren hebben dan ook dezelfde voorouders.

De poema kun je in Nederland ook zien. In de dierentuin BestZOO in Best kun je de poema bekijken.

Verschillende soorten poema's?

Je kon al lezen dat alle dieren een **wetenschappelijke** naam hebben. Soms zie je daarachter nog een **derde** naam, bijvoorbeeld **Puma concolor cabreræ**. Deze derde naam geeft de **ondersoort** van het dier aan. De poema komt namelijk in een heel groot gebied voor en die gebieden **verschillen** vaak heel veel van elkaar in **landschap** of **temperatuur**. Een poema die bijvoorbeeld in Mexico leeft, leeft dus in hele **andere omstandigheden** dan een poema in bijvoorbeeld Canada. Daarom zien poema's er in verschillende gebieden iets **anders** uit. Het zijn verschillende **ondersoorten**. Omdat er vaak veel discussie is om de diverse ondersoorten, benoemen wij deze niet verder in de spreekbeurten. Als je meer over ondersoorten wilt weten, kun je altijd kijken op onze website: <https://stichtingspots.nl/onze-katten/alle-katachtigen/poema/>

Basisinformatie over de poema

Klasse:	Mammalia (zoogdieren)
Orde:	Carnivora (vleeseters)
Familie:	Felidae (katachtigen)
Stam:	Chordata (gewervelden)
Soort:	Puma concolor
Lichaamslengte:	105 - 195 centimeter (mannetje) 96 - 151 centimeter (vrouwtje)
Staartlengte:	66 - 78 centimeter (mannetje) 53 - 91 centimeter (vrouwtje)
Gewicht:	67 - 103 kg (mannetje) 36 - 60 kg (vrouwtje)
Levensverwachting:	18 - 20 jaar in het wild, tot 23,5 jaar in gevangenschap

Hoe ziet de poema eruit?

De poema is een **stevige** kat, die wel wat weg heeft van een leeuw. Vandaar dat dit dier soms 'bergleeuw' wordt genoemd. De mannetjes zijn groter dan de vrouwtjes. De Noordelijke poema's zijn wat grijzer dan de Zuidelijke poema's. Poema's hebben sterke poten, waarmee ze ver kunnen springen, maar ook hard kunnen rennen. In een sprint haalt de poema **80 km** per uur! Kijk maar eens hoe hard dat is als je bij je ouders in de auto zit!

Vacht

De vachtkleur is effen grijs tot roodbruin. De kleur van de buik is lichter van kleur.

Staart

De lange, dikke staart wordt gebruikt voor het evenwicht tijdens het springen en achtervolgen van een prooi.

Kop

De poema heeft een opvallende, ronde kop. Ook zijn oren zijn rond. De poema kan heel goed horen en zien.

Poten

De achterpoten zijn langer dan de voorpoten. Hierdoor kan de poema grote sprongen maken. De poema kan wel 4,5 meter hoog springen! En wel 9 meter ver! Een groot mannetje kan zelfs 12 meter overbruggen! Dit is de lengte van een stadsbus!

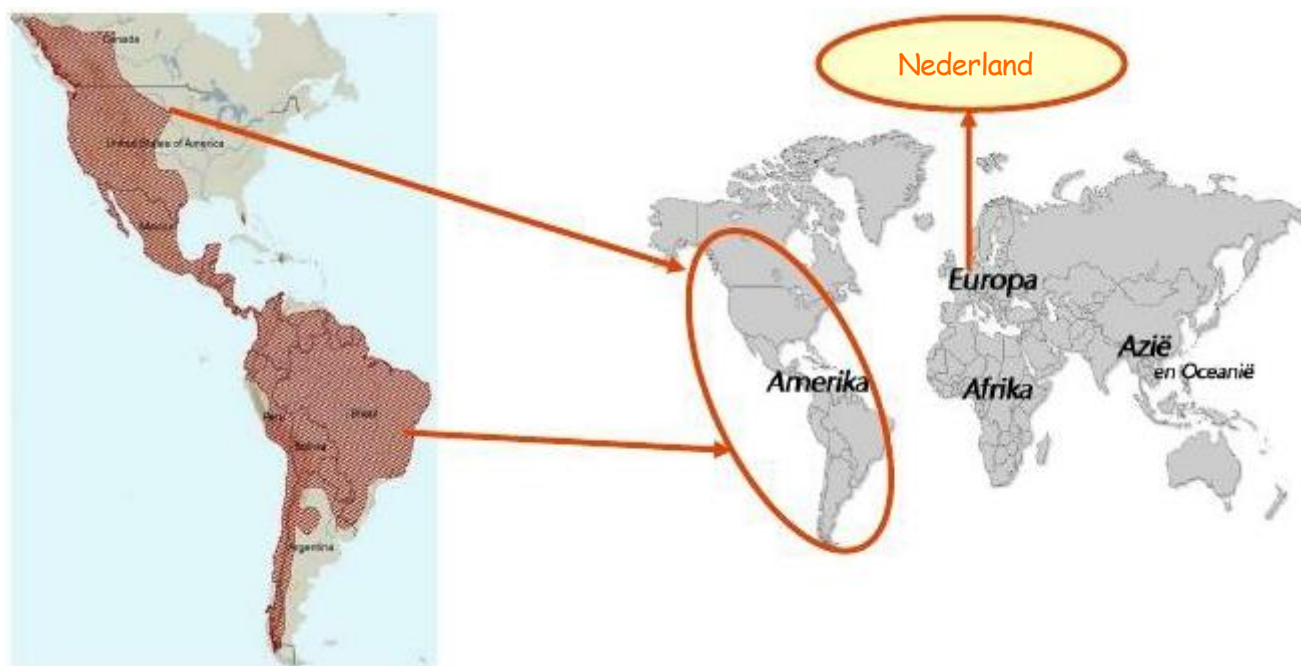

Via deze link kun je een filmpje zien waarop je goed kunt zien hoe de poema eruit ziet:
http://www.youtube.com/watch?v=RsojzMc_Cts

Waar leeft de poema?

De poema komt in een heel groot gebied voor op het continent **Amerika**. Het gebied strekt zich uit van het noordelijke Canada tot aan het zuidelijke Chili. Zie daarvoor het onderstaande plaatje (de rode gebieden).

De poema kan in **veel verschillende gebieden** overleven. Hij komt voor in graslanden, kustgebieden, bossen, maar ook in de hoge bergen. In Midden- en Zuid-Amerika komt ook een andere grote katachtige voor: de **jaguar**. De poema en jaguar zijn **concurrenten** van elkaar, ze eten vaak dezelfde prooien.

Daarom komt de poema minder voor in gebieden waar de jaguar leeft, zoals in regenwouden en moerassen. De poema komt juist weer meer voor in gebieden waar de jaguar niet zoveel komt, zoals bergbossen en graslanden.

Poema's leven het liefst in gebieden met veel **begroeiing**, zodat ze ongezien naar hun prooi kunnen sluipen.

Hoe leeft de poema?

Poema's leven alleen, dat wordt ook wel **solitair** genoemd. Elke poema heeft zijn of haar eigen **territorium**, zo wordt het gebied waarin ze leven genoemd. Om aan te geven waar de poema zijn of haar territorium heeft, worden er **krabsporen** op bomen gemaakt.

Ook sproeien ze met urine, en laten hun ontlasting achter. Zo kan elke poema zien en ruiken dat hier al een andere poema woont.

Voortplanting

Mannetjes en vrouwtjes van de poema's komen alleen bij elkaar om te **paren**. Een mannetje paart met meerdere vrouwtjes. Meestal is dit in december t/m maart. Na ongeveer 3 maanden worden er meestal **3 tot 4 jongen** geboren. De jongen worden geboren in een hol of nest dat door de moeder gemaakt wordt. De jongen zijn blind als ze geboren worden.

De jongen hebben **vlekken**, dit hebben ze als camouflage. Camouflage zorgt ervoor dat ze minder opvallen voor andere roofdieren. Deze vlekken trekken na 6 maanden helemaal weg, en dan gaan ze ook zelf al kleine prooien vangen. Als de jongen ongeveer **2 jaar** zijn, gaan ze weg bij hun moeder en beginnen ze aan hun eigen leven.

De moederpoema verdedigt haar jongen heel fel! Zelfs voor een grizzlybeer is de moeder niet bang! Kijk maar eens naar dit filmpje:

http://www.youtube.com/watch?v=o974Zj_qVMQ

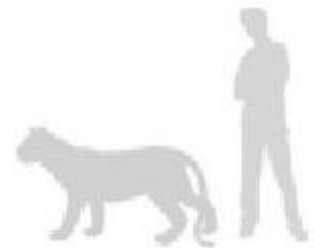
De jacht en de prooien van de poema

De poema is een **carnivoor**. Dit betekent dat hij alleen vlees eet. Poema's jagen meestal 's avonds laat, 's nachts en vroeg in de ochtend.

Als een poema een prooi heeft gezien, sluipt hij langzaam dichterbij. Dan neemt hij een sprong en **bijt de prooi in zijn nek**. Als de prooi dood is, versleept de poema die naar een rustige plek om te eten. Een deel van de prooi dekt hij af met bladeren en aarde, zodat hij de volgende dag weer verder kan eten.

De poema eet meestal **hertachtigen**, maar hij eet ook konijnen, wasberen, bevers, koeien, schapen en paarden. Met die laatste drie prooien zijn de boeren natuurlijk niet zo blij.

Dit plaatje laat zien hoe groot de poema is in vergelijking met een volwassen man. Je ziet dat een poema best groot is!

Wist je dat...

Een poema een prooi kan vangen die wel 500 kg weegt? Een poema zelf weegt hooguit 103 kg, dus je snapt dat ze enorm sterk zijn!

Op deze foto zie je dat een vrouwtje een capibara gevangen heeft. Een capibara is het grootste knaagdier ter wereld en leeft in Zuid-Amerika. De capibara lijkt een beetje op een grote cavia.

Waarom gaat het niet goed met de poema?

Vroeger kwamen er veel meer poema's voor dan nu. Voor een poema zijn er veel gevaren:

- **Verlies van leefgebied** - Doordat er steeds meer mensen komen, worden de steden groter, komen er meer wegen, en zo blijft er steeds minder ruimte over voor de natuur. En dus ook minder leefruimte voor de poema. Zo kan de poema minder gemakkelijk aan wilde prooien komen, en komt hij vaker in de buurt van mensen.
- **Verkeer** - Veel poema's komen om in het verkeer. Het wordt steeds drukker, en er komen dus ook meer wegen bij. Vaak gaan die wegen dwars door de gebieden waar poema's leven.

- **Jacht** - Er wordt ook op poema's gejaagd. Vaak gaan de jagers met hun honden op zoek naar de poema's. Als ze dan een poema vangen, doden ze hem. De poema is voor hen een soort trofee want sommige mensen vinden het erg knap en mooi als je een opgezette poemakop in de kamer hebt staan. Ook wordt er op poema's gejaagd door boeren. Poema's eten nog wel eens een schaap of een koe. Daar zijn de boeren natuurlijk niet zo blij mee en ze schieten daarom poema's dood, zodra ze er één zien.

Het gebeurt soms ook dat een poema een mens aanvalt. Dit komt omdat de poema steeds minder leefruimte heeft, en zo vaker in contact komt met mensen. In veel gebieden, net name in Noord-Amerika mogen mensen van de overheid jagen op poema's. Ze worden daar ook niet beschermd.

Er bestaat een lijst waarop staat hoe het met alle diersoorten van de wereld gaat. Dit is de **Rode Lijst**. Hierop is te zien hoe het met bepaalde dier- en plantensoorten gaat. Dat wordt bepaald door een organisatie die het **IUCN** heet. IUCN staat voor de International Union for Conservation of Nature. In het Nederlands betekent dit: de internationale unie voor het behoud van de natuur.

De poema staat ook op deze lijst en heeft de status '**niet bedreigd**'. Dit betekent dat er nu geen gevaar is dat hij zal uitsterven. In het midden van Noord-Amerika komen zelfs weer meer poema's voor. Wel zeggen onderzoekers dat sommige ondersoorten heel snel achteruit gaan en dat we bij hen moeten oppassen dat ze niet bedreigd gaan worden.

Waarom is het erg als de poema uitsterft?

Dat is een goede, en heel belangrijke vraag. Je hebt vast al op school geleerd over hoe **dieren in de natuur met elkaar samenleven**. Dieren en planten vormen "**voedselketens**". Dit betekent dat dieren elkaar nodig hebben om te overleven. Vergelijk de natuur maar met een auto. Als je daar 1 onderdeel uithaalt, dan rijdt de hele auto niet meer goed. En het is natuurlijk ook gewoon verdrietig als zo'n mooi dier er straks niet meer is.

Wat kun jij doen om de poema te helpen?

Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om de poema te **helpen**. Deze katten zijn te bijzonder en te belangrijk om ze zomaar te laten uitsterven. Maar misschien denk je 'wat kan ik nu doen'?

Manier 1:

Het is leuk en heel belangrijk als jij een **spreekbeurt** over de poema geeft. Dan kun je jouw klasgenoten meer vertellen over deze mooie kat. En waarom het niet zo goed gaat met de poema.

Tips!

- Begin je spreekbeurt met een **poema-quiz**.
- Laat mooie **plaatjes** en **foto's** van poema's zien.
- Laat **filmpjes** van poema's zien, kijk maar eens bij de links of op YouTube.
- Deel aan het einde van je spreekbeurt **informatie voor ouders** uit aan je klasgenoten.

Neem de **Flyer** mee over Stichting SPOTS die ook bij de download zit.

Manier 2:

Je kunt **met je school of klas een actie voor de poema** bedenken. Je kunt bijvoorbeeld een **sponsorloop**, **loterij** of **rommelmarkt** organiseren. Of misschien heb je zelf nog een veel beter idee. Met het geld dat je daarmee verdient, kunnen jullie als klas of school een project voor het **behoud van de poema** steunen. Het geld kan je naar Stichting Spots overmaken en dan kun je erbij zeggen dat het geld bedoeld is voor de poema.

Op deze site vind je meer informatie:

<http://www.stichtingspots.nl/>

Wat doet Stichting SPOTS?

Er zijn in Nederland veel organisaties die zich voor allerlei dieren inzetten. Maar er was in Nederland **nog geen organisatie** die zich **inzet voor de katachtigen** die met **uitsterven worden bedreigd**. Daarom is in 2004 Stichting SPOTS opgericht. **SPOTS** staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (bewaar en bescherm onze schatten). SPOTS betekent ook 'vlekken' (die veel katachtigen hebben) en SPOTS verwijst naar 'in de spotlights zetten'. Hiermee bedoelen we dat we zoveel mogelijk aandacht proberen te vragen voor de wilde katachtigen. Daarnaast staat SPOTS voor 'plekken'. Stichting SPOTS vraagt aandacht voor plekken op de wereld waar iets gedaan wordt voor natuurbescherming.

Knuffelfarms

Veel mensen bezoeken in Afrika en Azië projecten waar je kunt **knuffelen** met jonge tijgers en/of leeuwen. Deze dieren worden hiervoor speciaal gefokt en er wordt verteld dat deze dieren, als ze groot zijn geworden, worden teruggeplaatst in het wild. Maar dat kan helemaal niet! Dieren die gewend zijn geraakt aan mensen, kunnen niet voor zichzelf zorgen. Daarnaast is het eigenlijk heel erg zielig om te knuffelen met jonge leeuwtjes of tijgers. De dieren worden namelijk al heel vroeg weggehaald bij hun moeder. En dat is verdrietig voor beide.

Stichting SPOTS probeert daarom ook voorlichting te geven over dit onderwerp. **Knuffelfarms** noemen wij deze plaatsen waar je kunt knuffelen met dieren zoals leeuwen en tijgers. Wij willen duidelijk maken dat knuffelen met roofdieren zoals leeuwen en tijgers, helemaal niet goed is. In de flyer die je ontvangen hebt in de email, is meer informatie terug te vinden over dit onderwerp. Er is zelfs een aparte website waar je alles kunt lezen: www.knuffelfarms.nl

Hoe werkt Stichting SPOTS?

- SPOTS probeert in Nederland op allerlei manieren aandacht te vragen voor de katachtigen. Ze is bijvoorbeeld regelmatig **aanwezig in dierenparken, op scholen** en op **evenementen**. Hier vertellen de vrijwilligers van SPOTS over de **katachtigen** en dat heel veel van deze dieren met uitsterven worden bedreigd.
- Maar SPOTS ontwikkelt ook **informatiemateriaal over de katachtigen voor kinderen zoals jij die graag een spreekbeurt willen geven over katachtigen**. Op onze website kan iedereen van alles lezen over alle wilde katten die in de wereld leven.
- Daarnaast probeert SPOTS geld in te zamelen voor projecten die zij ondersteunt.

Op deze site vind je meer informatie: <http://www.stichtingspots.nl/>

Leuke weetjes

Wist je dat...?

- 🐾 Puma een bekend sportmerk is, met als afbeelding een poema?
- 🐾 De poema na de jaguar de grootste katachtige is in Amerika?
- 🐾 De poema de 4de grootste katachtige is?
- 🐾 De poema wel meer dan 200 namen heeft in de verschillende delen van de wereld?
- 🐾 De poema in een heel groot gebied voorkomt, groter dan alle andere katachtigen?
- 🐾 Je poema's ook in Nederland kunt zien? In de dierentuin BestZoo, in Brabant, leven poema's.
- 🐾 Poema's meestal maar 1 of 2 keer per week eten?
- 🐾 Poema's tot de kleine katachtigen behoren?
- 🐾 Poema's kunnen spinnen?
- 🐾 Er in Peru een hele stad (Cuzco) is gebouwd in de vorm van een poema, omdat ze de poema daar vroeger een heilig dier vonden?

Afbeelding: plattegrond van Cuzco

Alle Links

- <http://www.stichtingspots.nl/>
- <http://www.roofdieren.info/index.php/land-roofdieren/poema>
- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Poema>
- <http://www.wardgreve.nl/pages/natuurbehoud/poema.htm>

- <http://www.arkive.org/puma/puma-concolor/image-G19524.html>
- http://www.oceanlight.com/lightbox.php?sp=puma_concolor
- <http://www.roofdieren.info/index.php/land-roofdieren/poema/levenswijze-roofdieren-41>
- <http://carnivoraforum.com/topic/9329142/1/>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Cougar>

- http://www.youtube.com/watch?v=HADjWBd_TUY
- http://www.youtube.com/watch?v=RsojzMc_Cts
- <http://www.youtube.com/watch?v=GBzq5vaRn7w>
- <http://www.arkive.org/puma/puma-concolor/video-co00.html>
- http://www.geolution.nl/dieren/dierengeluiden_poema.htm

Gebruikte bronnen

- <http://www.stichtingspots.nl/index.php?page=844>
- <http://objetivonaturaleza.wordpress.com/english-version/puma/>
- <http://www.roofdieren.info/index.php/land-roofdieren/poema/poema-roofdieren-39>
- <http://www.jackbazen.com/id10.html>
- <http://animals.nationalgeographic.com/animals/mammals/mountain-lion/?source=A-to-Z>
- <http://www.roamingfrogs.com/2010/01/cuzco-and-machu-picchu-at-long-last.html>

Stichting SPOTS
L.P. van Mallandstraat 46
4754 AP Stampersgat
E: info@stichtingspots.nl
Tel: 06-4094 7232
www.stichtingspots.nl
www.knuffelfarms.nl
Rekeningnummer:
IBAN: NL90INGB0004611235
BIC: INGBNL2A

